Prima instanţă: Judecătoria Drochia, sediul Central (judecător Vladimir Craveț)
Dosarul nr.2a-1397/24 (nr.2-24048052-03-2a-24102024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

14 ianuarie 2025 mun.Bălţi

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș
Stanislav Grosu

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de Ciornîi Svetlana împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 30 august 2024, adoptată în cauza civilă, în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată declarată de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Ciornîi Svetlana privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La data de 02 mai 2024, reclamantul Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a depus cerere cu valoare redusă către Ciornîi Svetlana privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente.

În motivarea cererii, reclamantul Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a indicat că, în baza Legii cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie dc asistenţă medicală nr. I593-XV din 26.12.02 anexa nr. 2 punct 1 lit.b) fondatorii de întreprinderi individuale, au obligaţia de a achita prima de asigurare în sumă fixă. Pârâtul deţinea statutul - fondator de Gospodărie Ţărănească, fapt confirmat prin extrasul de pe pagina web al Serviciului Fiscal de Stat. care fiind atribuit la categoria de plătitori în sumă fixă se asigură în mod individual, şi care la momentul înaintării prezentei acţiunii are statut fiscal închis din I4.I1.2023.

Totodată art. 13 a Legii nr. 1353-XIV din 03.11.2000 privind gospodăriile ţărăneşti (de fermier) specifică înregistrarea Gospodării ţărăneşti: I .*Gospodăria*

ţărănească va fi înregistrata de către fondatorul *ei la primăria unităţii administrativ-teritoriale de nivelul întăi in a cărei hotare el deţine teren,*

Reieşind din art.2 punct.1 a Legii sus menţionate: *Gospodăria ţărănească este o întreprindere individuală, bazată pe proprietate privată asupra terenurilor agricole.* De asemenea art. 3 a aceleiaşi legi prevede Statutul juridic al gospodării ţărăneşti expusă în punctul 1: *Gospodăria ţărănească are statut juridic de persoană fizică.*

Conform art. 22. al. I a Legii nr 1593-XV din 26.12.02, - persoanele fizice incluse la începutul anului dc gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute la anexa 2 vor achita integral o primă de asigurare obligatorie dc asistenţă medicală în sumă fixă pînă la duta de 31 martie a anului de gestiune.

Potrivit art.5 a aceleaşi Legi, mărimea primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală se calculează de către Ministerul Sănătăţii, conform prevederilor art. 17 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală, nr. 1585, şi se aprobă anual prin Legea fondurilor obligatorii de asistenţă mcdicală.

Legea Fondurilor Asigurărilor Obligatorie de Asistenţă Medicală pentru anul 2022. nr 207 din 06.12.2021, art.4 alin.2 a stabilit prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă in mărime de 4056,00 lei, care urma să fie achitată până la data de 31 martie a anului de gestiune. Legea Fondurilor Asigurărilor Obligatorie de Asistenţă Medicală pentru anul 2023**,** nr. 358 din 22.12.2022, art.4. alin. 2 a stabilit prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă în mărime de 12636 lei, care urma să fie achitată până la data de 31 martie a anului de gestiune.

Totodată, potrivit prevederilor alin. 1 art. 30 a Legii menţionate supra neacliitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală atrage după sine calcularea unei majorări de întârziere în proporţie de 0.1% din suma datoare pentru fiecare zi de întârziere.

Reieşind din prevederile art. 17 alin.1 Legii nr. 1593-XV din 26.12.2002 evidenţa corectitudinii virării în termen la contul Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină a primelor dc asigurare obligatorie de asistenţă mcdicală în sumă fixă şi aplicarea penalităţilor şi sancţiunilor contravenţionale conform prevederilor Codului Contravenţional al Republicii Moldova se efectuează de către agenţiile teritoriale ale Companiei Naţionale de Asigurări in Medicină.

Termenul de prescripţie extinctivă pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală și a penalităţilor aferente este de 3 ani, conform alin.(4) art. 17 din Legea nr. 1593 din 26.12.2002.

Potrivit Datelor Sistemului Informațional Automatizat „Asigurarea Obligatorie de Asistență Medicală”, sistem înregistrat cu nr. 0000074-001 din 20.08.2013 în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal al Centrului Național pentru protecția Datelor cu caracter personal al Republicii Moldova, s-a constatat că, Ciornîi Svetlana nu și-a onorat obligațiunea prevăzută de legislație de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2022 și anul 2023 în

termenul legal stabilit.

Aşadar, depistând neonorarea obligaţiunilor de către pârâtă, în temeiul prevederilor Regulamentului privind controlul achitării primelor de asigurare de AOAM şi în baza art.166 lit.h) din Cod procedură civilă, Agenția a remis în adresa acesteia, la data de 28.08.2023, notificarea cu nr.06-70-809 sub formă de scrisoare recomandată cu aviz de recepție întru soluționarea cazului pe cale amiabilă și perfectării documentelor în vederea respectării legislației din domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală. Primind notificarea la data stabilită debitorul nu s-a prezentat.

Reclamantul solicită încasarea de la Ciornîi Svetlana în beneficiul Agenției Teritoriale Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2022 în sumă de 4 056,00 lei și penalitatea în sumă de 1 115,40 lei, în total datoria în sumă de 5 171,40 (cinci mii una sută șaptezeci și unu lei 40 bani) lei și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 în sumă de 12 636,00 lei și penalitatea în sumă de 3 474,90 lei, în total datoria în sumă de 16 110,90 (șaisprezece mii una sută zece lei 90 bani) lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 30 august 2024 s-a admis integral acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată a Agenției Teritoriale Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Ciornîi Svetlana privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente.

S-a încasat de la Ciornîi Svetlana, domiciliată or. *****, IDNP *****, în beneficiul Agenției Teritoriale Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, cu sediul mun. Bălți, str. Sf. Nicolae 5 A, c/f 1006601000037, IDNO 1007601007778, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2022 în sumă de 4 056,00 lei și penalitatea în sumă de 1 115,40 lei, în total datoria în sumă de 5 171,40 (cinci mii una sută șaptezeci și unu lei 40 bani) lei.

S-a încasat de la Ciornîi Svetlana, domiciliată or. *****, IDNP *****, în beneficiul Agenției Teritoriale Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, cu sediul mun. Bălți, str. Sf. Nicolae 5 A, c/f 1006601000037, IDNO 1007601007778, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 în sumă de 12 636,00 lei și penalitatea în sumă de 3 474,90 lei, în total datoria în sumă de 16 110,90 (șaisprezece mii una sută zece lei 90 bani) lei.

S-a încasat de la Ciornîi Svetlana, domiciliată or. *****, IDNP *****, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 901,25 (nouă sute unu lei 25 bani) lei.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 24 septembrie 2024 Svetlana Ciornîi a contestat hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 30 august 2024 cu apel, solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi

hotărâri potrivit căreia acțiunea înaintată să fie respinsă integral. Totodată a solicitat scutirea de taxa de stat.

Argumentele părților:

La data de 24 septembrie 2024, Ciornîi Svetlana a înregistrat cererea de apel cu invocarea motivelor de fapt şi de drept pentru care își întemeiază apelul, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate cu emiterea unei noi soluții privind respingerea acțiunii înaintate.

În susținerea cererii de apel a invocat că, este locuitor al orașului Drochia și că, a deținut în proprietate cotă de teren în s. Petreni, r-nul Drochia, pe care, niciodată nu l-a prelucrat individual. Prin urmare, susține că, întreaga perioadă, cât i-a aparținut, terenul a fost transmis în arendă unei societăți din localitate şi vândut în anul 2017.

Totodată, menționează că, în anul 2020 s-a adresat către Primăria s. Petreni pentru a închide GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile", fapt confirmat prin bonurile de plată anexate.

Susține că, nu cunoaște motivele închiderii GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile" la data de 14.11.2023, de altfel, potrivit informațiilor de pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat rezultă statutul fiscal închis la această dată. Reiterează că, niciodată nu a activat în cadrul unei gospodării țărănești de fermier. Terenul din proprietatea sa, l-a transmis în arendă liderului din localitate şi niciodată nu l-a prelucrat individual.

După primirea setului de acte de la prima instanță privind acțiunea intentată împotriva sa, apelantei i-a devenit cunoscut că, gospodăria țărănească pe numele său nu este închisă. Astfel, constată că, apariția acestei entități este dubioasă şi creează nejustificat efecte juridice titularului, care are obligații de raportare şi riscă plăți în bugetul public național, deși nu duce nici o activitate şi nici nu şi-a dorit-o, din care motiv a solicitat Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Deservire Fiscală, Direcția Deservire Fiscală Drochia radierea din Registrul Fiscal de Stat a Gospodăriei Ţărăneşti „Ciornîii Svetlana Vasile", statutul fiscal neactiv al căreia implică nejustificat obligații de plată în sarcina titularului.

Mai menționează că, în conformitate cu art. 36 al Legii RM Nr. 1353 din 03.11.2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier): *(1) Gospodăriile ţărăneşti înregistrate până la intrarea în vigoare a prezentei legi vor prezenta primăriilor, până la 1 ianuarie 2002, documentele necesare înscrierii în Registrul gospodăriilor ţărăneşti (de fermier) a modificărilor ce rezultă din prezenta lege. Pentru înregistrarea modificărilor nu se percepe taxă. (2)întreprinderile individuale care desfăşoară activitatea prevăzută la art.2 alin.(1) se vor reînregistra până la 1 iunie 2001, efectuându-se înscrierile de rigoare în Registrul gospodăriilor ţărăneşti (de fermier). Pentru reînregistrare nu se percepe taxă. (5) Ser-viciul Fiscal de Stat din oficiu va radia din Registrul fiscal de stat gospodăriile ţărăneşti care au fost înregistrate până la intrarea în vigoare a prezentei legi şi care nu au efectuat reînregistrarea în conformitate cu alin. (2)*.

Deci, consideră că, la soluționarea cauzei, instanța de fond urma să explice această

normă. Or, în condițiile în care gospodăria țărănească nu duce nici o activitate şi nu a efectuat reînregistrarea conform noii legi, se atestă temei pentru radierea ei din Registrul fiscal de către Serviciul Fiscal de Stat.

Apelanta subliniază că, anterior depunerii acțiunii în judecată, nu a primit nici o notificare prealabilă de plată din care să afle despre litigiu, deoarece nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova, or în avizul de recepție anexat la acțiune nu a efectuat nici o înscriere şi semnătura aplicată nu îi aparține.

Mai mult ca atât, la situația anului pentru care se cere plata primei de asigurare ea nu deținea teren agricol, astfel încât o gospodărie țărănească bazată pe proprietate privată asupra terenurilor agricole al cărui fondator ar fi nici nu putea să existe, în sensul art. 2 p. 1 al legii RM nr. 1353 din 03.11.2000.

Consideră că textele de lege pe care se întemeiază acțiunea trebuie interpretate obiectiv reieșind din circumstanța conform căreia pârâtul nici nu cunoaște că GŢ „Ciornîi Svetlana Vasile" este activă și ar fi pasibilă de sarcina unei plăți, care deși formal este legală, nu ar trebui să fie dispusă, la acest capitol instanța de fond dând o interpretare eronată a normelor de drept material la dispunerea încasării datoriei de la apelant. Consideră frauduloasă înregistrarea subiectului de drept GŢ „Ciornîi Svetlana Vasile", autorul fraudei nefiind pretinsul fondator al acesteia.

În concluzie conchide că, prima instanță nu a întreprins toate măsurile procesuale necesare examinării complete şi multilaterale a cauzei, efectuând o cercetare judecătorească unilaterală, urmarea căruia fapt a ajuns la concluzii pripite pentru admiterea pretențiilor reclamantului ca urmare a constatării incidenței condițiilor legale de existența datoriei şi obligativitatea plății ei.

Astfel, în temeiul prevederilor art.art.358; 360; 364; 365; 385 lit.c); 386 alin. 1 lit. b),d); 387 lit.a),c); 388 alin. 2 ale CPC, solicită casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 30.08.2024 cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit căreia acțiunea Agenției Teritoriale Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Ciornîi Svetlana, privind încasarea datoriei, să fie respinsă ca neîntemeiată.

La data de 12 decembrie 2024, Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a depus referință la cererea de apel a Ciornîi Svetlana. În referință, intimatul a reiterat motivele de fapt și de drept ale acțiunii intentate.

Suplimentar, a menționat că, probele nominalizate de apelantă în cererea de apel nu pot servi temei pentru speța data, deoarece apelanta eronat interpretează obligația sa ca fondator privind achitarea primei de asigurare.

Totodată, motivele invocate de apelantă în cererea de apel sunt fără just temei, nu a invocat care normă de drept material sau normă de drept procedural a fost încălcată sau a fost aplicată eronat, ceea ce denotă faptul că, apelul înaintat de către Ciornîi Svetlana este neîntemeiat.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, studiind materialele cauzei, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Colegiul Civil consideră necesar de a respinge apelul reieșind din următoarele motive:

În conformitate cu art.362 alin.(1) CPC, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Instanța de apel constată că, Judecătoria Drochia, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii la data de 30 august 2024 (f.d.20), iar cererea de apel a fost declarată la 24 septembrie 2024 (f.d.29-30), astfel a fost depusă în termen.

Potrivit prevederilor art.385 lit.a) CPC, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.*

În conformitate cu prevederile art.276^4 alin.(4), (5) CPC, *hotărârea judecătorească adoptată în cauzele civile în baza cererilor cu valoare redusă poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod: în procedura scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare.*

Colegiul civil verificând înscrisurile cauzei civile, a dispus examinarea apelului în procedura scrisă potrivit prevederilor art.276^3 CPC, părțile fiind informate despre acest fapt.

În conformitate cu art.239 CPC, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată*.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.

Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art.117 CPC, iar în conformitate cu art.118 alin. (5) CPC, *instanţa judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părţilor şi altor participanţi la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare şi să dovedească faptele ce constituie obiectul probaţiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.*

În conformitate cu prevederile art.121 CPC, *instanţa judecătorească reţine spre examinare si cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Articolul 130 alin.(1) CPC, statuează că, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

În conformitate cu prevederile art.118 al-le (1)-(3) CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligaţia de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanţei judecătoreşti un demers prin care solicită audierea părţii adverse în privinţa acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanţele pe care instanţa le consideră dovedite. Circumstanţele care au important pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

În corespundere cu art.6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CEDO, *instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți etc.*

Conform art.373 CPC, *(1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.*

Colegiul Civil constată că, soluția instanței de fond potrivit căreia a fost admisă cererea de chemare în judecată formulată de Compania Naţională de Asigurări în Medicină, Agenţia Teritorială Nord este una întemeiată, instanța ierarhic inferioară examinând cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material şi procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art.130 CPC, a pronunțat o hotărâre legală şi întemeiată, din care considerente instanța de apel o va menține.

Din suportul probator prezentat la materialele cauzei, Colegiul civil constată că, Ciornîi Svetlana este fondator GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile”, codul fiscal 1023607005596, şi potrivit informației eliberate de către Serviciul Fiscal de Stat, GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile” a obținut statut – închis la data de 14 noiembrie 2023 (f.d.9).

Potrivit extrasului din Sistemul Informațional Automatizat AOAM, Ciornîi Svetlana face parte din categoria de plătitor și anume: fondator de întreprindere individuală (obligat să se asigure individual potrivit pct.1 lit.b) din anexa nr.2 al Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002), (f.d.8).

În temeiul art.1 alin.(1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală nr.1585 din 27.02.1998, *asigurarea obligatorie de asistenţă medicală reprezintă un sistem autonom garantat de stat de protecţie financiară a populaţiei în domeniul ocrotirii sănătăţii prin constituirea, pe principii de solidaritate, din contul primelor de asigurare, a unor fonduri băneşti destinate pentru acoperirea cheltuielilor de tratare a stărilor condiţionate de survenirea evenimentelor asigurate (maladie sau afecţiune). Sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală oferă cetăţenilor Republicii Moldova posibilităţi egale în obţinerea asistenţei medicale oportune şi calitative.*

Conform art.61 alin.(1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală nr.1585 din 27.02.1998, *evidenţa persoanelor fizice în sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală se ţine de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină.*

Articolul 17 alin.(1), (7) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală nr.1585 din 27.02.1998 prevede că*, prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală reprezintă o sumă fixă sau o contribuţie procentuală la salariu şi la alte recompense, pe care asiguratul este obligat să o plătească asigurătorului pentru preluarea riscului asigurat al persoanei, conform prevederilor legislaţiei. Mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare se stabilesc prin lege.*

Conținutul art.4 alin.(2) al Legii nr.1593 din 26.12.2002 cu privire la mărimea, *modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală prevede că, categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual, se stabilesc în anexa nr.2.*

Or, art.16 alin.(1) al aceleiași Legii statuează că, *categoriile de plătitori prevăzute la anexa nr.2 achită primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în mod individual.*

Prevederile art.7 din Legea cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, relevă că, *primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală pentru categoriile de persoane prevăzute în anexa nr.2 se calculează în valoare absolută, conform art.17 alin.(4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală.*

Iar, pct.(1) lit.b) din anexa 2 a Legii cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, nr.1593 din 26.12.2002, statuează că, categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie

de asistenţă medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual, se includ fondatorii de întreprinderi individuale.

Potrivit art.22 alin.(1) din Legea cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală nr.1593 din 26.12.2002, *persoanele fizice incluse la începutul anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute la anexa nr.2 vor achita integral o primă de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă în termen de până la data de 31 martie a anului de gestiune.*

Aderent art.5 al Legii cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală nr.1593 din 26.12.2002, *învederează că, mărimea primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală se calculează de către Ministerul Sănătăţii, conform prevederilor art.17 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală, şi se aprobă anual prin legea fondurilor obligatorii de asistenţă medicală.*

La rândul său, instanţa de apel remarcă faptul că, potrivit informației prezentate de către AOAM cu referire la istoria atribuirii categoriilor în cadrul AOAM se atestă că, Ciornîi Svetlana se încadrează în categoria „fondator de întreprindere individuală” (f.d.8).

La acest aspect, instanța de apel reiterează că, potrivit art.2 a Legii nr. 1353 din 03.11.2000 *Gospodăria ţărănească este o întreprindere individuală, bazată pe proprietate privată asupra terenurilor agricole*. De asemenea art.3 al aceleiași legi prevede că, statutul juridic al gospodăriei țărănești este statut de persoană fizică.

Respectiv, instanța de fond corect a conchis, la momentul examinării prezentei cauze, că pârâta Ciornîi Svetlana fiind fondator de gospodărie țărănească, are în temeiul legii, statutul de persoană asigurată ce urma să achite primele de asigurare impuse prin prisma sistemului de asigurare obligatorie a statului în sumă fixă, având ca fondator a gospodăriei țărănești, răspunderea nelimitată pentru obligațiile GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile”.

Relevant este şi faptul că, prin notificarea nr.06-70-809 din 28.08.2023, Agenţia Teritorială Nord a Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină a informat pârâta despre necesitatea achitării primei de asigurare obligatorie de asistență medicală formată pentru anul 2022 în mărime de 4 056 lei și pentru anul 2023 în mărime de 12 636 lei (f.d.6).

Notificarea a fost recepționată de către Ciornîi Svetlana la data de 05 septembrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS80001439016AR, anexat la materialele cauzei, (f.d.6 verso).

Drept urmare, instanța de fond just a statuat că, Ciornîi Svetlana a acumulat o datorie pentru anii 2022 - 2023 în sumă de 16 692,00 lei.

Referitor la calcularea penalității pentru neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie, Colegiul civil va reține prevederile art.30 alin.(1) a Legii nr.1593 din 26.12.2002, care expres indică asupra faptului că, *neachitarea în termen a*

primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage după sine calcularea unei penalităţi în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, ţinând cont de constatarea restanței formate de către Ciornîi Svetlana la achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală pentru anii 2022-2023, instanţa inferioară corect a dispus încasarea din contul pârâtului şi a penalităţii calculate pentru perioada întârzierii în sumă de 4 590,30 lei.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul civil va reține soluția instanței de fond potrivit căreia s-a admis integral cererea de chemare în judecată formulată de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Ciornîi Svetlana, cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală şi a penalității aferente.

Referitor la alegațiile apelantei precum că, în anul 2020 s-a adresat către Primăria s. Petreni pentru a închide GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile", anexînd în sensul dat careva bonuri de plată, instanța de apel va atenționa la faptul că, în coraborare cu prevederile art.34 alin.3) al Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992 prevede că, întreprinderea se consideră lichidată din momentul radierii ei din registrul de stat al întreprinderilor. Astfel, pârâtul/apelant a început procedura de lichidare a întreprinderii, dar nu a purces la procedura de radiere din Registrul de stat al întreprinderilor potrivit art.34 al Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, în baza căruia contribuabilul urma a fi eliminat din registrul activ al întreprinderilor. Ca urmare, potrivit informației oficiale al Serviciului Fiscal de Stat la momentul examinării cauzei în instanța de fond GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile" avea statut *închis* din 14 noiembrie 2023, adică pînă la această dată GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile" era un contribuabil plătibil, or, radierea propriu-zisă din Registrul de stat a întreprinderilor a avut la data de 14 noiembrie 2023, pe cînd perioada pentru care s-a solicitat de către reclamant încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală este 2022-2023.

Cu referire la argumentul apelantei precum că n-a primit nici o notificare de la reclamant pînă la adresarea cu acțiune în instanța de judecată, fiind peste hotarele țării și semnătura din avizul de recepție nu-i aparține, Colegiul civil relevă că la materialele cauze se regăsește un aviz de recepție a notificării pe numele Ciornîi Svetlana or.Drochia Gh.Asachi 9 contrasemnat, iar potrivit art.105 alin.6 CPC, (6) Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmîneze citaţia sau înştiinţarea o va înmîna unuia dintre membrii adulţi ai familiei care locuieşte împreună cu destinatarul şi care şi-a dat acordul să o primească [...]. Totodată, ea este obligată să o înmîneze destinatarului cît mai curînd posibil.

Un alt argument al apelantei precum că GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile" nu a desfășurat nici o activitate, deoarece terenul din proprietate l-a transmis în arendă liderului din localitate și niciodată nu l-a prelucrat individual, ba mai mult terenul a fost înstrăinat altei persoane, nu poate fi reținut de către Colegiul civil și nu are relevanță la caz atît timp cît GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile" a avut statut activ pînă la 14

noiembrie 2023, dată cînd a obținut statutul *închis*. Respectiv, ținea de obligația lui Ciornîi Svetlana de a se interesa despre activitatea și statutul gospodăriei țărănești și a manifesta diligența necesară în vederea finisării procedurii de radiere din Registrul de stat al întreprinderilor a GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile”.

Or, invocarea de către apelantă a prevederilor art.36 al Legii RM Nr. 1353 din 03.11.2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) și anume că *Serviciul Fiscal de Stat din oficiu va radia din Registrul fiscal de stat gospodăriile ţărăneşti care au fost înregistrate până la intrarea în vigoare a prezentei legi şi care nu au efectuat reînregistrarea în conformitate cu alin. (2),* nu este incident la caz, astfel cum această prevedere se referă la gospodăriile ţărăneşti care au fost înregistrate până la intrarea în vigoare a prezentei legi, iar GȚ „Ciornîi Svetlana Vasile” a fost înregistrată la 28 mai 2012.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, în limitele cererii de apel, Colegiul civil concluzionează că, argumentele expuse de către Ciornîi Svetlana în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanţa de fond - reieşind din cumulul probelor administrate, a soluţionat speţa sub toate aspectele de fapt şi de drept, în consecinţă hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art.130 CPC.

În asemenea condiţii, critica apelantului care vizează netemeinicia soluţiei adoptată de instanţa de fond nu poate fi acceptată, din care considerente Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul şi de a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

D e c i d e:

Respinge cererea de apel declarată de Ciornîi Svetlana împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 30 august 2024.

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 30 august 2024, adoptată în cauza civilă, în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată declarată de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Ciornîi Svetlana privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului,
judecător Elena Grumeza

Judecătorii: Natalia Costaş

Stanislav

Grosu